

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

ב"ה

בגיליון זה ארבעה מאמרים עיקריים:

” בן-נון מציע הסבר לחילופי הביטויים 'הארץ' ו'ארץ כנען' בתורה. המונח 'הארץ' מביע את הארץ הנבחרת והיעודה, ואילו 'ארץ כנען' מציין שייכות טבעית רגילה (אמנם בעלת קדושה סגולית). לאור הבחנה זו מציג המחבר את ברית בין הבתרים לעומת ברית מילה (ואיחודן ביציאת מצרים); את גבולות ההבטחה לעומת גבולות מסעי; ואת המהפכה והחידוש שבכיבוש הארץ לעומת הסגולה והקדושה שביישוב ארץ ישראל.

מ' ברויאר דן במצוות השבתת חמץ, המתקיימת לפי ההלכה לא רק על-ידי ביעור החמץ בפועל - אלא גם על-ידי ביטולו בלב. תפיסה זו נראית בעומדת בסתירה עם המשתמע מפשוטו של המקרא, שעלינו להשבית מן הבית את גופו של שאור, שנאמר: "תשביתו שאר מבתים". המחבר מיישב את הסתירה ומצביע על כך ששירש היישוב נמצא במפתיע כבר בפירוש רש"י לתורה.

” מדן מעיין במצבם של ישראל במדבר: תנאי הצימאון והמחסור במדבר הם הבסיס לחוק ומשפט שניתנו לישראל. כבוד הדדי, התחשבות בזולת ומשמעת הם המושגים הראשוניים בדרך לבניין חברה מתוקנת. זהו גם שורש מצוות הוצאה בשבת שנצטוו ישראל במרה, וגם למצוות כיבוד אב ואם זיקה לחוק ולמשפט. לבסוף מסביר המחבר לאור הקו שהתווה את פרשיות מי מריבה, מלחמת עמלק ועצת יתרו.

ומן התורה לכתובים, והפעם לספר איוב: רות פז מראה כיצד עולה בסיפור בעיית 'צדיק ורע לו', ובעקבותיה נסב הדיון על בעיית 'רשע וטוב לו'. המחברת סוקרת את הדיון בשאלות אלה בכל אחד ממחזורי הוויכוח שבין איוב לרעיו, במשלי איוב ולבסוף בתשובות ה' מן הסערה. המחברת מבארת בדרך חדשה את תיאורי הבהמות והלווייתן ומטרתן, ומסבירה בכך במה עדיפה תשובתו השנייה של ה' על הראשונה.

בכוונת המערכת להקדיש את אחת החוברות בשנת תשנ"ג לירושלים. אנו פונים לקוראים לשלוח אלינו מאמרים מתאימים על נושא זה, שיהיה הנושא השנתי של מערכת החינוך בשנת הלימודים הזאת.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לקוראינו ולכל בית ישראל,

המערכת